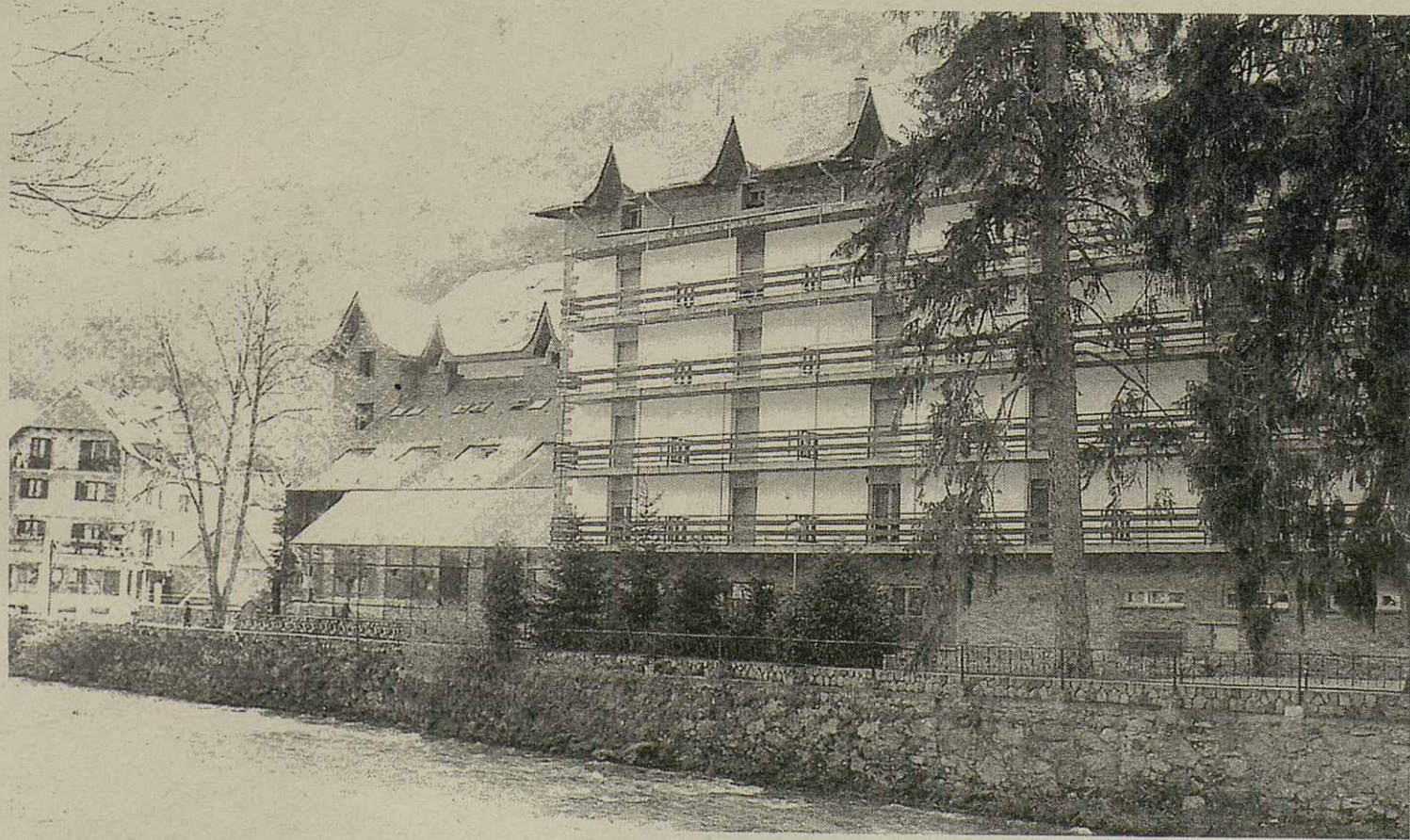

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **AVUI**

DISSABTE
19 D'ABRIU
DE 2003
N. 58

Les tramite ua demana de reversion dera residència de temps de léser **Eth 8 de mai ei previst que se signen tres documents referents ad aguest ahèr**

Conselh e Ajuntament. Eth primèr, expause que Tralalh establirà quin tant per cent dera propietat anarà destinat tath Conselh, tà poder invertir enes compromisi aqueridi damb era Generalitat e eth consistori de Les, e quin percentatge tara Escòla d'Ostalaria. Un aute des documents correspon ara

Era Residència de Temps de Léser de Les ei deficitària de dempús 1988

transferència qu'eth Conselh harà a Ensenhament, eth 37 % dera bastissa, tà èster utilizat coma Escòla d'Ostalaria. Atau madeish, s'abilitarà era quatau e cincau planta coma residència tàs alumnes, mès en ostiu serà a dispaucion dera madheisa tara sua explotacion. Fin finau, se crearà ua Comission Mixta de Traspassi, tà redusir eth deficit d'expleita dera Residència, deficitària de dempús 1998 e garantir es 48 lòcs de tralalh existents.

Era Residència de Temps de Léser de Les ei plaçada en municipi de Les ath cant dera Escòla d'Ostalaria

Victòria Garcia
Les (QUATE Lòcs)

Eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, anoncièc dimèrcles passat qu'er Ajuntament de Les auie enterpausat ua demana de reversion dera bastissa a on ei plaçada era Residència de Temps de Léser dera Generalitat. Aguest ahèr, segontes Barrera, ei un trebuc tà que non se hèsque efectiua era signatura des projèctes de traspàs d'aguesta bastissa tath Conselh e higeç que "non

entenem eth perqué dempús de qué s'auesse signat un document amassa, ara hè un an e mie, en què er Ajuntament de Les, Grèmi e nosati èrem d'acòrd en cercar ua formula de gestion dera Residència e de plaçament dera

Escòla e per tant enterpausaram ua auditoria". Pera sua part, er alcalde de Les, Emili Medan expliquèc qu'aguesta demana s'enterpause per incumpliment de compromisi, per part dera Generalitat acordats en

moment dera cession der inmoèble e higeç, "ua des bastisses dera residència pòrte 8 o 9 ans inutilizada". Maugrat tot, eth pròplèu dia 8 de mai ei previst que se signen tres documents enter Tralalh, eth

Aguesta setmana en

**Eth Partit Popular
dera Val d'Aran
presente as sòns
candidats en arròda
de premsa**

**Eth Conselh
Generau assumís es
despenes dera
analisi genetica des
mardans aranesi**

Eth Partit Popular dera Val d'Aran presente as candidats

Eth punt fonamentau en eth quau se subjècte eth programa de govèrn des populars aranesi ei trabalhar sus ua politica toristica

Redaccion
Vielha (CASTIÈRO)

Eth Partit Popular dera Val d'Aran presentèc, deluns passat en arròda de premsa, es candidats que formaràn part des listes electoraus enes pròplèu comicis deth mes de mai. Eth PP d'Aran aurà representacion en Conselh Generau d'Aran pes terçons de Quate Lòcs damb Esther

Eth PP d'Aran a previst bir eth 60% des listes

Sirat, de Castièro damb Alfonso Ginés e de Lairissa damb Soledad Álvarez. Per un aute costat, es candidats que concorreràn enes caps de lista municipaus son Esther Sirat per Les, Soledad Álvarez per Es Bòrdes e Santiago Gimeno per Vielha e Mijaran. Eth candidat a alcalde per Vielha e Mijaran, Santiago Gimeno, didec que "nosati auem previst curbir eth 60% des listes, atau e coma s'aprovèc ena amasada de partit deth passat mes de deseme" e hiegec qu'èr apròp d'artenhec, mès cò que serà mès difícil ei curbir es sèt pedanies deth

municipi de Vielha e Mijaran". Pera sua part, eth candidat a sindic, Alfonso Ginés, expausèc qu'eth punt fonamentau sus eth quau se basarà eth programa electorau deth PP d'Aran entath govèrn aranesi serà trabalhar en un politica de gestion economica e, sustot, balhar mès libertat de decision ar èster toristic,

Torisme Val d'Aran". Atau madeish, Gimeno didec qu'èr en municipi de Vielha e Mijaran se trabalharà sus ua politica toristica e territorial. Era candidata per Les, Esther Sirat, didec qu'èr enes listes de Les i a un gran numerò de gent joena" e hiegec que "cau fomentar eth torisme en Baish Aran".

Era gent joena ei era apòsta deth PP d'Aran entàs pròplèu comicis de mai

OPINION

Anònim

VESIA DE VIELHA

"En tot lutar pes injustícies dauant des institucions politiquas"

Dempús d'auer lutat, pendent es darrèrs tres ans, per incident suvengut enes lotjaments de proteccion oficiala dera zòna deth Solan, es quaus segontes er Ajuntament de Vielha n'èren maugrat qu'èr ena sua màger part se venien coma dusau residència, voi dèder que:

1. Expausi es mies queishes e era mia impotència dauant dera passivitat e manca d'emparança des institucions politiquas pendent tot aguest temps. En aguesti moments sò en madeish punt que quan comencè e, ath delà, non veigui ne interès ne intencion tà des-

caperar aguesti hèts. È de dèder qu'aguest incident a estat denonciat de manèra formal a totes es administracions en tot començar per Ajuntament de Vielha e en tot acabar peth Sindic de Greuges.

2. Per tot açò jo me demani, qué passarà a comp-

dar des pròplèu ans damb es lotjaments de proteccion oficiala? Coma aguest govèrn vòu ajudar, dejà non pas a jo, senon ara joenassa entà emancipar-se, se non existís cap de tipe d'ajuda? Pensi qu'èr solucion non ei bastir un blòc de lotjaments de loguèr coma es

que se hèn actuaument en Vielha. Cau pensar que damb es jornaues que se cruben en parçan as cinc ans, qu'èr era longada deth contracte de loguèr d'aguesti abitadges, demores sense eth pis ne es sòs. 3. Jo, ath contrari de cò que semble, non vau en contra des proprietaris qu'aqueriren aguesti lotjaments senon dera illegalitat de coma s'an venut e demori qu'es institucions apertientes clarifiquen d'un còp aguest ahèr.

4. Fin finau, arregrair a Paco Boya era sua ajuda per'mor qu'en eth vedí un interès entà esclarir aguest ahèr.

Brèus

Daurissen es inscripcions entàs colonias "l'Estiu és teu"

■ Eth Departament de Joenassa deth Conselh Generau vòu informar que Turisme Juvenil de Catalunya, a compdar deth pròplèu dimars, daurirà eth tèrme d'inscripcions entàs colonias "l'Estiu és teu" e que finalizarà eth 23 de mai. Aguestes colonias son adreçadas a gojats e gojates d'enter 8 e 17 ans damb objectius de contengut pedagogic, culturau, esportiu e de convivència. Cau dèder qu'es places seràn autrejades per rigorós orde de trucada e que toti aqueri interessadi pòden adreçar-se tath Departament de Joenassa entà demanar mès informacion o ben telefonar ath 93 483 83 63 entà reservar ua des places.

Baquèira acuelh còrsi d'esquí adaptats entà discapacitats

■ Era pròplèu setmana, era estacion d'esquí Baquèira Beret acuelherà era prumèra edicion deth Cors d'Esquí adaptat entà discapacitats, organizat pera Fundación Deporte e Desafío e patrocinat pera Fundacion Adecco. Er objectiu d'aguesti còrsi ei era integracion sociala deth discapacitat, tan fisic coma psiquic e sensoriau a trauèrs deth foment des esports adaptats que pòguen èster practicats en un encastre de normalitat. Es tres prumèrs dies se dedicaràn ara formacion des professors dera escòla e pendent era rèsta de jornades s'aplicaràn es coneishements aquerits as 12 alumnes participaires.

Servicis

CONSELH GENERAU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72

GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12

NOTARIA	973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSEU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

MARCATOSA

CASTIÈRO

"Meddia aranés" celèbre quinze ans

Redaccion
ARRÒS

Eth programa "Meddia Aranés" de Catalunya Ràdio celebrèc, era darrèra setmana ena sedença politica d'Arròs, es sòns quinze ans d'emission. "Meddia Aranés" comencèc a radiar-se en an 1988 e a estat era apòsta de Catalunya Ràdio tath desvolopament dera lengua aranesa en Aran. Tamb motiu d'aguesta celebracion, eth Director Generau dera CCRTV,

Signen un acòrd entà digitalizar toti es programes

Vicenç Villatoro, e eth Director de Catalunya Ràdio, Eugeni Cabanes, autregèren ath Sindic d'Aran, Carlos Barrera, er archiu sonor des 15 ans d'aguest programa. Villatoro didec qu'eth futur d'ua lengua non s'assegure a trauèrs des mejans de comunicacion, mès i a un besonh d'aguesti tà que perdure". Pera sua part, Barrera hiegec qu'aguest programa auie estat ua plataforma tà qu'es aranesi de quin encastre sociau que sigue agen podut emplegar-lo".

Per un aute costat, Catalunya Ràdio e eth Conselh Generau profitèren er acte tà signar un acòrd de collaboracion entà digitalizar tot aguest hons documentau d'ua grana importància istorica tara Val.

AUE

Es mardans dera Val d'Aran auràn de realizar-se aguesta analisi genetica se vòlen pèisher o èster venudi ena Union Europèa

Eth Conselh finançarà era analisi genetica de toti es mardans d'Aran

Aguesta mesura permet qu'eth parçan s'auance ara normativa e a Espanha ena prevencion dera tremoladera

Redaccion
VIELHA

Eth cap des Servicis d'Agricultura, Ramaderia, Pesca e Miei Ambient, Xavier Marco, anoncièc qu'eth govèrn d'Aran finançarà eth prètz dera analisi genetica entà detectar s'es mardans, autant es autoctòns (raça aranesa) coma es que no'n son, pòden èster ipersensibles ara tremoladera, ei a dider,

possibles portadors dera encefalopatia espongiiforme ovina. Marco hiegec qu'acò non vòu dider que siguen malauti dera madeisha". Aguesta mesura s'a prenut dempús de qu'es ramaders aranesi, sustot es deth Baish Aran, auessen problèmes tà poder amiar a pèisher es sòns mardans ena zòna dera Haute Garonne o ben entà vener-les. Totun, cau dider qu'era normativa dera UE, publicada en

noveme de 2002, ditz que s'an de realizar aguestes pròves sonque a mardans autoctòns per'mor qu'aguesti an uns contingents mès anautits entà poder patir-la. França pera sua part complís era normativa e, ath delà, la suberpasse en tot realizar ua analisi a toti es mardans que pèishen o que se poguen véner. D'aguesta faïçon, Aran se place ath nivèu de França e balhe era possibilitat de qué toti es

mardans deth parçan, ath torn d'uns 150, agen hèta aguesta analisi. Es mòstres començaràn a realizar-se a compdar de mai e s'analisaràn en Laboratòri de Pau, segontes s'acordèc ena amassada damb era "Direccion Departamentale des Services Veterinaires de la Haute Garonne". Eth Conselh demanèc ara Generalitat assumir es despenes e aguesta non ac volec pr'amor deth naut còst.

Eth sindic d'Aran, Carlos Barrera e eth conselhèr d'Economia e Finances, Francesc Homs, signèren dimarts passat, un acòrd de collaboracion enter eth Institut Català de Finanças (ICF) e eth Conselh Generau tà poder finançar es projectes d'inversion en infraestructures e equipaments en Aran

CASTIÈRO

Eth Plan d'Excellència apòrte 11700 euros tà obtier era "Q" de qualitat

Redaccion
VIELHA

Era Comission de Seguiment deth Plan d'Excellència Toristica d'Aran aprovèc, era darrèra setmana, era modificacion deth pressupòst iniciat tà higer era partida de 11700 euros ath "Plan de Sensibilizacion deth Sistèma de Qualitat Toristica ena Ostalaria". Atau madeish, tanben s'aprovèc era

modificacion de nòm dera actuacion "Projecte arqueologic de Beret" tà passar a nomenar-se "Itinerari interpretatiu deth Plan de Beret" e atau dar-li un sentit mès ample e poder profitar toti es recorsi naturaus dera zòna. Er inici des requeriments tà poder installar uns pannèus informatius sus aguest Plan, enes entrades dera Val, siguec ua auta des actuacions aprovades.

Entrevista

Josè Lois Boya

CONSELHÈR PER CDA EN CONSELH GENERAU

V. GARCIA

“Eth Conselh complís damb es objectius mercats”

Victòria Garcia
Les (QUATE LÒCS)

Josè Lois Boya, de 58 ans, maridat e pair d'un hilh ei er actuau Conselhèr de Promocion Economica deth Conselh Generau d'Aran per CDA. Pendent quauqui ans trabalhèc coma agent ade doanes, actuaument ath delà de politic ei comerciant en Les. Cau dèder tanben qu'a estat deputat provinciau e deputat en Parlament de Catalonha. Era sua iniciacion ena politica, en 1976, sorgic arraitz d'ues conferéncias qu'aufric Jordi Pujol que heren que s'identifiquèsse damb es demanes efectuades.

J. Lois opine qu'“era politica que s'amie a tèrme ei corrècta per'mor que se complís damb es objectius mercats enes programes qu'expausèc eth partit enes eleccions”.

Boya pense que toti es encastres politics son importants, mès “çò que mès me preocupe ei crear es condicions avientes entà qu'Aran contunhe en tot èster un referent en tèmes de torisme”.

Respècte ara modificacion dera Lei d'Aran, tèma d'actualitat en toti es partits politics, Boya ditz que “non i é d'acòrd per'mor que sonque cerquen era modificacion deth sistèma electorau tà hèr-ne un aute que les beneficie” e hig “se cau hèr-la ei tà agranir era autonomia politica e financèra”.

Dera creacion dera autovia N-230 ath sòn pas per Aran, des dera boca nòrd enquiara termièra de França, Boya cre que “sonque pòt portar prejudicis en aguest moment per'mor que serie utilizada tath trànsit de veïculs de naut tonatge e açò

damnatjarie eth territòri e, coma conseqüència, eth torisme” e hig “era contraprepausa, demanada tamb eth consens de toti es municipis ath Conselh, ei hèr un estudi tà bastir ua via segregada pr'amor que serie era que mens impacte ambientau provocarie”.

Josè Lois ditz que “des dera Administracion se trabalhe e se hèn estudis tà potenciar era ramaderia, coma mesura deth mantenement paisagistic eth quau s'a desgradat per abandon des activitats tradicionaus coma era pagesia e ramaderia”.

Segontes eth Conselhèr “es joeni, en principi, non auriem d'auer problèms entà trapar trabalh ena Val d'Aran, per'mor que des deth Conselh se persute ena potencializacion dera Escòla d'Ostalaria de Les e dera Escòla de Tecnicis de Montanha de Salardú. Aguesta formacion ei eth futur de trabalh tàs joeni aranesi”.

Entad açò qu'ei ath tèma sanitari, Boya manifestè qu'“era sanitat foncione melhor qu'abantes” e hig qu'“eth hèt d'apropar era competència en matèria de sanitat ath parçan, ei a dèder, ath lòc a on s'an de préner es decisions afavoris qu'aguesta sigue de nauta qualitat”.

Era prepausa de crear un Parc Naturau en Aran, segontes J. Lois, “ei indispensabla pr'amor que mos trobam entornejats de parcs ben siguen naturaus en França, o ben nacionaus ena part aragonesocatalana. Per açò, era mèrca de qualitat de Parc Naturau en un país que viu deth torisme significarà un agraniment deth madeish”.

“Un Parc Naturau ena Val d'Aran ei indispensable, ath delà, ei ua mèrca de qualitat”

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Aranés? tà qué?

Tot soent hèsqi conferéncias sus era realitat sociolingüística. Presenti optimisme, pr'amor qu'ei atau, en ua cèrta forma, e pr'amor que creigui qu'eth negativisme posse ar abandonament e hè desgraciades as personas. Ua constanta des interlocutors as que m'adreci ei aquerò d': “entà qué servís er aranés?”, “tantes lengües ena escòla compliquen era estructura mentau”, “damb tantes lengües es mainatges non pòden aprenher-ne cap de ben”. Son tòpics qu'a viatges resulten difícils de contradider. Er aranés servís entà èster (ei un tret d'identitat). Aqueri que parlen aranés an un nivèu d'integracion sociau ena Val d'Aran superior as que non lo parlen. Es arguments son diuersi. Ara s'a publicat un trabalh fòrça interessant: “EuroComRom, aprendre a llegir les llengües romàniques simultàniament”. Anteriorament auíem demostrat qu'eth coneisement coordinat de fòrça lengües contribusís a hèr mès intelligentes as personas. Ara, aguest trabalh demòstre qu'en un cuert espaci de temps, en tot conèisher tres lengües romàniques, se pòt dar elements academics suficients entà qu'es alumnes posquen lièger totes es lengües romàniques. Mès concrètament, eth libre plantege que sabent aranés, catalan e castelhan e damb uns elements formatius concentrats en ua trentia d'ores es alumnes pòden lièger e comprèner francés, italian, portugués, romanés... Serie bon de profiter dera escadença e introdusir aguesta possibilitat enes nòstes escòles. Era competència lectora d'ua lengua ei ua bona premissa entà arribar a dominar-la. Damb un procès atau, es mainatges aranesi artenherien un territòri lingüistic europèu fòrça ample. Gràcies ar aranés

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

